

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 10. maijā
(OR. en)

9254/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0139(NLE)

ENV 484
MAR 74

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 10. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 236 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas saistībā ar Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz grozījumiem lēmumā par robežu noteikšanu un ieteikumā par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas (NACES AJT) pārvaldību

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 236 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 236 *final*

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 10.5.2023.
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas saistībā ar Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz grozījumiem lēmumā par robežu noteikšanu un ieteikumā par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES AJT*) pārvaldību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis ir priekšlikums lēmumam, ar ko nosaka Savienības vārdā ieņemamo nostāju Ziemeļaustrumatlantijas jūras vides aizsardzības komisijā saistībā ar to, ka paredzēts pieņemt lēmumu, ar ko Lēmumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES AJT*) izveidi groza, paplašinot minētās teritorijas saglabāšanas tvērumu, un ieteikumu, ar ko groza Ieteikumu 2021/01 par *NACES AJT* pārvaldību atbilstoši Konvencijai par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā ("*OSPAR* konvencija").

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. *OSPAR* konvencija

OSPAR konvencijas mērķis ir Ziemeļaustrumatlantijas jūras zonu aizsargāt no cilvēka darbību nelabvēlīgās ietekmes, lai pasargātu cilvēka veselību, saglabātu jūras ekosistēmas un, ja iespējams, atjaunotu nelabvēlīgi ietekmētas jūras teritorijas. Konvencijai ir 16 līgumslēdzējas puses: Beļģija, Dānija, ES¹, Somija, Francija, Vācija, Islande, Īrija, Nīderlande, Norvēģija, Portugāle, Spānija, Zviedrija, Apvienotā Karaliste, Luksemburga un Šveice. Konvencija bija pieejama parakstīšanai Oslo un Parīzes komisiju ministru sanāksmē 1992. gada 22. septembrī Parīzē un stājās spēkā 1998. gada 25. martā.

2.2. *OSPAR* komisija

OSPAR komisijas, kas izveidota saskaņā ar konvencijas 10. pantu, sastāvā ir katras līgumslēdzējas puses pārstāvji; tā tiekas regulāri un jebkurā laikā, kad to prasa īpaši apstākļi. Tās pienākumi ir šādi: pārraudzīt konvencijas īstenošanu un pārskatīt jūras zonas stāvokli, pieņemto pasākumu efektivitāti, prioritātes un jebkādu papildu vai atšķirīgu pasākumu nepieciešamību.

Saskaņā ar konvencijas 20. pantu katrai līgumslēdzējai pusei komisijā ir viena balss. ES ir tiesības uz tādu balsu skaitu, kas ir vienāds ar to ES dalībvalstu skaitu, kuras ir konvencijas līgumslēdzējas puses. ES neizmanto balsstiesības, kad savas balsstiesības izmanto tās dalībvalstis, un otrādi.

Saskaņā ar konvencijas 15. panta 3. punktu komisija konvencijas grozījumus pieņem ar līgumslēdzēju pušu vienprātīgu balsojumu.

2.3. Paredzētais *OSPAR* komisijas akts

OSPAR komisija 24. gadskārtējās sanāksmes ministru sanāksmē 2021. gada 1. oktobrī pieņēma *OSPAR* Lēmumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas ("*AJT*") izveidi un Ieteikumu 2021/01 par tās pārvaldību. Tajā pašā laikā tika arī nolemts, ka *AJT* saglabāšanas tvērums nākotnē būs jāpārskata, lai to paplašinātu. Pamatojoties uz 2022. gadā *OSPAR* uzsākto pārskatīšanas procesu, tagad tiek ierosināts *AJT* saglabāšanas tvērumu paplašināt, lai uzlabotu minētās teritorijas aizsardzību, iekļaujot papildu sugas un dzīvotnes, kā arī jūras un okeāna dibenu un dzīles.

Lēmums, ar ko groza Lēmumu 2021/01 ("*paredzētais lēmums*"), un ieteikums, ar ko groza Ieteikumu 2021/01 ("*paredzētais ieteikums*"), *OSPAR* konvencijas ietvaros tiek pabeigti (turpmāk kopā saukti "*paredzētie akti*").

¹ Padomes Lēmums 98/249/EK (1997. gada 7. oktobris) attiecībā uz Konvencijas par Ziemeļaustrumatlantijas jūras vides aizsardzību noslēgšanu (OV L 104, 3.4.1998., 1. lpp.).

Vienīgais būtiskais grozījums paredzētajos aktos ir AJT saglabāšanas tvēruma un mērķu paplašināšana papildus jūrasputnu aizsardzībai un to ūdeņu ekosistēmu aizsardzībai, kas atrodas virs jūras gultnes (uz ko jau attiecas spēkā esošais *OSPAR* lēmums un ieteikums). Šīs paplašināšanas mērķis ir saglabāt un attiecīgā gadījumā atjaunot ne tikai jūrasputnu populācijas, bet plašākā nozīmē arī jūras biodaudzveidību un dažādo ekosistēmu integritāti, kā arī to funkcijas un procesus AJT ietvaros.

Lēmums paplašina esošās *NACES* AJT saglabāšanas tvērumu un norāda tās robežu ģeogrāfiskās koordinātas (ģeogrāfisko platumu/garumu). Ieteikuma, ar ko groza Ieteikumu 2021/01 par *NACES* AJT pārvaldību, mērķis ir palīdzēt *OSPAR* līgumslēdzējam pusēm pieņemt pasākumus nolūkā saglabāt un attiecīgā gadījumā atjaunot jūrasputnu populācijas, jūras biodaudzveidību un dažādo ekosistēmu integritāti un to funkcijas un procesus aizsargājamā jūras teritorijā saskaņā ar vispārējiem un konkrētiem saglabāšanas mērķiem, kas izklāstīti minētā ieteikuma pielikumā.

Papildu zinātniskā analīze ir izklāstīta visaptverošā dokumentā, kas publicēts *OSPAR* tīmekļa vietnē². *NACES* AJT ir *OSPAR* tīklā lielākā AJT un aptver gandrīz 600 000 km² (Francijas teritorijai līdzvērtīgu teritoriju). Tā ir astotā kopīgi noteiktā AJT teritorijā, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas *OSPAR* jūras zonā.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Atkārtoti ir atzīta nepieciešamība aizsargāt jūras biodaudzveidību un ekosistēmas, arī jūras zonās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas. 2020. gada oktobrī pieņemtajos Padomes secinājumos par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam atzinīgi novērtēts mērķis aizsargāt vismaz 30 % ES jūru, vienai trešdaļai piemērojot stingru aizsardzību. Tajos arī uzsvērts, ka šis mērķis dalībvalstīm jāsasniedz kopīgi, un atzīts, ka steidzami jāpastiprina centieni, lai nodrošinātu visu aizsargājamo teritoriju efektīvu pārvaldību, noteiktu skaidrus saglabāšanas mērķus un pasākumus, kā arī tos pienācīgi uzraudzītu un stiprinātu. Turklāt secinājumos uzsvērts, cik svarīgi ir meklēt sinerģiju un papildu ieguvumus ar daudzpusējiem vides nolīgumiem, kas saistīti ar biodaudzveidību, piemēram, *OSPAR*, un integrēt biodaudzveidības apsērumus un mērķus relevantajos starptautiskajos un reģionālajos procesos. Šajā sakarā secinājumi apstiprina ES atbalstu tam, lai 2021. gadā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*) tiktu noslēgts vērienīgs juridiski saistošs starptautisks nolīgums par jūras biodaudzveidību teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ*).

Konvencijas par bioloģisko daudzveidību ("KBD") Pušu 15. konferencē 2022. gada decembrī tika pieņemts Kuņminas un Monreālas Globālais biodaudzveidības satvars, kura 3. mērķis ir "nodrošināt un veicināt, ka līdz 2030. gadam vismaz 30 % sauszemes, iekšzemes ūdeņu un piekrastes un jūras teritoriju, it īpaši biodaudzveidībai un ekosistēmu funkcijām un pakalpojumiem īpaši svarīgu teritoriju, tiek efektīvi saglabātas un pārvaldītas, izmantojot ekoloģiski reprezentatīvas, labi savienotas un taisnīgi pārvaldītas aizsargājamo teritoriju sistēmas un citus iedarbīgus teritorijai paredzētus saglabāšanas pasākumus". Eiropas Savienība un visas tās dalībvalstis ir KBD puses.

Tā kā 2023. gada 26.–30. jūnijā notiks *OSPAR* komisijas sanāksme, ir vajadzīga Savienības nostāja, jo paredzētais lēmums ir juridiski saistošs tiesību akts. Lai gan paredzētais ieteikums nav juridiski saistošs, tiek ierosināts ar Savienības nostāju aptvert abus paredzētos aktus, jo tie ir cieši saistīti un tos paredzēts pieņemt vienlaikus. Tā kā paredzētie akti atvieglēs ES

² Jaunākā redakcija pieejama:

[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf \(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf).

starptautisko saistību un ieceru īstenošanu un uzlabos vides aizsardzību, tiek ierosināts Savienībai atbalstīt paredzētā lēmuma un paredzētā ieteikuma pieņemšanu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punkts nosaka: “*Padome pēc Komisijas vai Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikuma pieņem lēmumu, ar ko [...] nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

OSPAR komisija ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, OSPAR konvenciju.

Lēmums, ko OSPAR komisija tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām, jo saskaņā ar OSPAR konvenciju (13. panta 2. punkts) visi OSPAR lēmumi līgumslēdzējām pusēm ir juridiski saistoši. Lai gan ieteikumi nav juridiski saistoši, šajā gadījumā OSPAR ieteikums par NACES AJT pārvaldību ir cieši saistīts ar OSPAR lēmumu par robežu noteikšanu, un tāpēc ir lietderīgi uz tiem attiecināt vienu lēmumu par Savienības nostāju.

Paredzētie akti nepapildina un negroza OSPAR konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam vai dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides aizsardzību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājumi

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas saistībā ar Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā Eiropas Savienības vārdā jāņem attiecībā uz grozījumiem lēmumā par robežu noteikšanu un ieteikumā par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES AJT*) pārvaldību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Konvencija par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā ("konvencija")³, kuras līgumslēdzēja puse ir Savienība, stājās spēkā 1998. gada 25. martā.
- (2) Saskaņā ar konvencijas 10. panta 3. punktu komisija, kas izveidota ar konvencijas 10. panta 1. punktu ("*OSPAR* komisija"), var pieņemt lēmumus un ieteikumus saskaņā ar konvencijas 13. pantu.
- (3) *OSPAR* komisija 24. gadskārtējās sanāksmes ministru sanāksmē 2021. gada 1. oktobrī pieņēma *OSPAR* Lēmumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas izveidi un Ieteikumu 2021/01 par tās pārvaldību⁴. Tajā pašā laikā tika arī nolemts, ka AJT saglabāšanas tvērums būs jāpārskata, lai to paplašinātu.
- (4) Šī pārskatīšana tika veikta, un rezultātā *OSPAR* komisija sagatavoja paredzēto lēmumu, ar ko groza *OSPAR* Lēmumu 2021/01 par AJT izveidi, un paredzēto ieteikumu, ar ko groza *OSPAR* Ieteikumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas ("*NACES AJT*") pārvaldību. *OSPAR* komisija paredzēto lēmumu un paredzēto ieteikumu pieņems 26. kārtējā sesijā/sanāksmē 2023. gada 26. jūnijā.
- (5) *OSPAR* komisijas paredzētais lēmums paplašina esošās *NACES AJT* saglabāšanas tvērumu un norāda tās robežu ģeogrāfiskās koordinātas (ģeogrāfisko platumu/garumu).

³ OV L 104, 3.4.1998., 2. lpp.

⁴ Savienības nostāja bija ietverta Padomes Lēmumā (ES) 2021/1796 (2021. gada 28. septembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāņem komisijā, kas nodibināta ar Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā, attiecībā uz lēmumu par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES MPA*) noteikšanu un ieteikumu par *NACES MPA* pārvaldību (OV L 361, 12.10.2021., 46. lpp.).

- (6) *OSPAR* komisijas paredzētā ieteikuma mērķis ir palīdzēt līgumslēdzējām pusēm īstenot darbības un pieņemt pasākumus nolūkā sasniegt ieteikuma pielikumā izklāstītos pārskatītos saglabāšanas mērķus saskaņā ar paredzētā lēmuma paplašināto saglabāšanas tvērumu.
- (7) Abi paredzētie *OSPAR* komisijas akti ir cieši saistīti, un tāpēc ir lietderīgi uz tiem attiecināt vienu Savienības nostāju.
- (8) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā ir jāpieņem *OSPAR* komisijā, jo *OSPAR* komisijas pieņemtais lēmums būs Savienībai saistošs,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāpieņem *OSPAR* komisijas 26. sesijā/sanāksmē, ir atbalstīt tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko groza Lēmumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas izveidi, paplašinot tās saglabāšanas tvērumu, un atbalstīt tāda ieteikuma pieņemšanu, ar ko groza *OSPAR* Ieteikumu 2021/01 par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras baseina aizsargājamās jūras teritorijas pārvaldību, paplašinot tās saglabāšanas mērķus.

2. pants

Ņemot vērā norises *OSPAR* komisijas 26. sanāksmē, Savienības pārstāvji, koordinācijas sanāksmēs uz vietas apspriedušies ar dalībvalstīm, var vienoties par 1. pantā izklāstītās nostājas precizēšanu bez jauna Padomes lēmuma.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*